

Informace

1.84

1.85

Dozorčí

1.90

1.91

Hydrant

1.90

Požární
zbrojnice

1.90

DP

2.11

Označte si
jízdenku
Placený
prostor

Směr	Směr
Stanice	Stanice
Strašnická	Leninova

Rostislav Vaněk v roce 1984 vytvořil orientační systém pražského metra. Jednotným prvkem byl oranžový (podle původního návrhu žlutý) rádek s hlavní informací (například směrem jízdy), pod nímž byly v černém poli další údaje. Používaly se podsvícené boxy a písmo bylo vždy bílé v černé ploše. V devadesátých letech však byly boxy nahrazeny nasvícenými plechovými cedulemi s písmem černým v bílém poli.

jsem s ním Evropu a minulý týden jsme se opět sešli v Tokiu, kde měl výstavu. Je radost pohledět na tu sílu gesta ve skvělé kompozici! Myslím, že každého vizuálně citlivého člověka to musí zasáhnout.

Vy sám jste se kaligrafii někdy věnoval?

Kdysi jsem se jí zabýval – tedy klasickou latinkovou kaligrafií. Ale měl jsem s tím problém, neboť jsem levák a v pravé ruce nemám takový cit, jaký by byl třeba. Na klasickou kaligrafii liter musíte být pravák a psát plynule a uvolněně. Mohl bych si sice pravačku vycvičit, ale bylo by to pro mne velmi obtížné.

Poznáte na první pohled font písma, když ukáží prstem na nějaký kousek textu v knize nebo v novinách?

Ano, ale s jistým otazníkem. Dokud se písmo odlévalo z olova, bylo to snadné – za první polovinu dvacátého století tak vzniklo třeba třicet písem. Jenže v éře počítačů je to jinak. Jen za včerejšek přibýlo možná deset nových fontů. A ty, které vznikly včera nebo před dvěma týd-

ny, samozřejmě nepoznám. Jsem ale schopen určit základ, ze kterého je to nové písmo odvozeno.

Takže se může stát i to, že vymyslíte nové písmo – a vzápětí zjistíte, že už týden existuje?

To se téměř jistě každému typografovi stalo. To máte tak: my pracujeme vlastně jen s malými obměnami liter. Nevymyslím nové A, které tu ještě nikdy nebylo. Písmo je souběh všech liter abecedy, které k sobě esteticky vážeme. Nezáleží jen na tvaru jednotlivých liter, ale i na vzájemném řazení v řádce, na jejich rozestupech či sytosti zbarvení. Pro laika jsou tyhle nuance v podstatě nerozpoznatelné. Ale i on zaznamená, že jedno písmo se mu čte lépe a jiné hůř. A že z některého ho dokonce až bolí oči.

Co tedy dělá typograf?

Víte, nám už dnes nejde o to, vymyslet úplně nové písmo. Důležitější je vymyslet celou sadu liter latinkové abecedy tak, aby se dobře četly a člověk v nich našel vzájemnou tvarovou